

چکیده پژوهش

این پژوهش به روش پیمایشی توصیفی، به بررسی وضعیت کتابهای منتشر شده فارسی در زمینه علوم پزشکی در طی برنامه پنجساله اول توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی (۱۳۶۸ تا ۱۳۷۲) در ایران می‌پردازد.

جامعه مورد مطالعه، کلیه کتابهای منتشر شده پزشکی در طی دوره زمانی ۱۳۶۸ تا ۱۳۷۲ است، که اطلاعات کتابشناختی آنها، در کتابنامه‌های منتشر شده در این دوره پنجساله منظور گردیده است. اطلاعات گردآوری شده بیانگر تولید ۱۹۳۹ عنوان کتاب در زمینه علوم پزشکی در طی پنجساله ۱۳۶۸ تا ۱۳۷۲ در ایران می‌باشد. ۱۲۹۰ عنوان از این تعداد چاپ اول و بقیه کتبی هستند که تجدید چاپ شده‌اند. تقریباً نیمی از کتابها در زمینه موضوعی علوم بالینی و بقیه در زمینه‌های موضوعی علوم پایه و عمومی تولید شده است. کتاب‌های ترجمه‌ای حدوداً ۱/۵ برابر کتابهای تألیفی است. ناشرین تهرانی ۷/۵ برابر ناشرین شهرستانی کتاب تولید کرده و ناشرین غیر دانشگاهی تقریباً ۶ برابر ناشرین دانشگاهی در تولید کتابهای پزشکی نقش داشته‌اند.

اهم نتایج تحقیق حاکی از این است که:

- تولید کتابهای پزشکی با توجه به تعداد کتابهای ترجمه‌ای و کتابهای چاپ مجدد و به نسبت کل کتابهای منتشر شده در تمامی علوم در ایران در طی مدت مورد مطالعه، در خور توجه نیست.

- فعالیت ناشرین دانشگاهی با گذشت زمان کاهش یافته است.

- توزیع جغرافیایی انتشارات، در کشور نامتعادل است و انتشارات بیشتر در تهران متمرکز است تا در شهرستانها

- میانگین قیمت کتابها در هر سال، نسبت به سال قبل افزایش نشان داده و در سال ۱۳۷۲ به نسبت

سال ۱۳۶۸، میانگین قیمت کتابهای منتشر شده پزشکی تقریباً دو برابر شده است.

- بیشترین تعداد کتابها در تیراژ ۲۰۰۰ - ۳۰۰۰ منتشر شده‌اند و این روند، در طی پنجساله مورد

بررسی در این تحقیق یکسان بوده است.